

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Дирекция „Национална служба за защита на природата“

УТВЪРДИЛ:

МАНОЛ ГЕНОВ

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

дата:

29.01.2028г.

ДОКЛАД

ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА

НАЦИОНАЛНАТА РАМКА ЗА ПРИОРИТЕТНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА НАТУРА 2000 ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

(мониторинг, контрол, допълване и актуализация на НРПД)

ДОКЛАД ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НРПД ЗА 2021-2027 г.

Съдържание:

Раздел 1: Информационна част

1. Паспортни данни на доклада: период на отчитане, версия, отговорни лица и др.
2. Информация за НРПД
3. Приоритети и мерки на НРПД
4. **Обща информация:** включва количествени, качествени и графични материали, характеризират периода на отчитане по отношение на политиката по Natura 2000 (законоустановена уредба, планова осигуреност, икономически параметри, значими тенденции в европейски и световен мащаб, оказващи влияние върху постигане на целите на Natura 2000 и др.)

Раздел 2: Аналитична част

1. Анализ на данните по индикатори
2. Анализ на степента на физическо (техническо) изпълнение на приоритетите и мерките на НРПД
3. Анализ на финансовото изпълнение на НРПД
4. Анализ на управлението и администрирането на НРПД
5. Анализ на информационното обезпечаване на реализацията на НРПД
6. Анализ на необходимостта от изменения и допълнения на НРПД
7. Изводи, отчетени слабости и грешки, предприети мерки за отстраняване на констатираните слабости и грешки
8. Заключение

Раздел 3: Планиране

- 1. Индикативен годишен план за изпълнение на НРПД**
- 2. Индикативен финансов план за изпълнение на НРПД**
- 3. Предложения за актуализация на НРПД**
- 4. Приложения**

Раздел I: Информационна част

1. Паспортни данни на доклада:

Период на отчитане – 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Версия - 1

Отговорни лица/институции – Министерство на околната среда и водите, дирекция „Национална служба за защита на природата“, Националната структура за координация и контрол по изпълнение на мерки от Националната приоритетна рамка за действие по Natura 2000 за периода 2021-2027 г.

2. Информация за НРПД:

Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за Natura 2000 представява инструмент за стратегическо многогодишно планиране за програмния период на Европейския съюз 2021-2027 г. Нейната цел е да осигури всеобхватен преглед на необходимите мерки за екологичната мрежа „Natura 2000“ в България и свързаната с нея екологосъобразна инфраструктура, като се уточняват потребностите от финансиране за тези мерки и се свързват със съответстващите програми на Европейския съюз за финансиране.

Правното основание за нейното разработване е член 8, параграф 1 от Директивата 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (т.нар. Директива за местообитанията)¹, съгласно който държавите членки са длъжни да предават на Комисията и преценките си относно финансовото участие на Европейския съюз, което считат за необходимо за изпълнение на следните си задължения във връзка с мрежата „Natura 2000“:

- ✓ *да определят необходимите консервационни мерки, които при необходимост включват подходящи планове за управление, специално разработени за териториите или включени в други развойни планове,*

¹ Член 8, параграф 1: „заедно с предложените за области, които могат да бъдат определени за специално защитени зони с приоритетни типове местообитания и/или приоритетни видове, държавите членки предават на Комисията и преценките си относно финансовото участие на Общността, което считат за необходимо за изпълнение на задълженията, произтичащи от член 6, параграф 1.“

ДОКЛАД ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НРПД ЗА 2021-2027 г.

✓ да определят подходящи мерки от правно, административно и договорно естество, които да отговарят на екологичните изисквания на типове с естествени местообитания от приложение I и видовете от приложение II, срещани се в тези райони.

Предвид факта, че мрежата „Натура 2000“ включва и специалните защитени зони (Special Protection Areas — SPA), определени съгласно Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. за опазването на дивите птици (т.нар. Директива за птиците), НРПД отчита и финансовите нужди и приоритетните мерки във връзка с видовете птици в SPA.

НРПД 2021-2027 г. е разработена на базата на:

- ✓ Преглед на изпълнението на мерките от Националната приоритетна рамка за действие за Натура 2000 2014-2020 г.;
- ✓ Преглед на докладването през 2019 г. по Директивата за местообитанията и Директивата за птиците;
- ✓ Документ за целите на Натура 2000;
- ✓ Налични планове за управление на защитени зони/територии и планове за действие за видове;
- ✓ Налична статистическа информация за защитените зони, съществуващи проучвания и анализи, научни публикации;
- ✓ Преглед на насоките на Европейската комисия за разработване на НРПД 2021-2027 г.;
- ✓ Действащо законодателство в България по отношение опазването на биологичното разнообразие и Натура 2000;
- ✓ Стратегиите на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.;
- ✓ Предложение за Регламент на европейския парламент и на съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на Общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета;

- ✓ Предложение за Регламент на европейски парламент и на съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейски фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите;
- ✓ Предложение за Регламент на европейски парламент и на съвета относно Европейски фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейски парламент и на Съвета;
- ✓ Предложение за Регламент на европейски парламент и на съвета относно Европейски фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд;
- ✓ Законодателни документи, стратегии и планове на ЕС и България, свързани с климата, кръговата икономика и ресурсната ефективност, зеленият и приобщаващ растеж и др.

НРПД отчита необходимостта от опазване и развитие на биосферните паркове в страната по Програмата „Човекът и биосферата“ на ЮНЕСКО и допринася за взаимодействието между културното и природно наследство.

НРПД включва мерки, насочени към изпълнение на национални ангажменти, включително задължението за определяне на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона и мерки за постигането им, както и постигнатите ангажменти от България за съобразяване с Решението на Съда на Европейски съюз от 14 януари 2016 г. по дело С-141/14, като необходимостта от изпълнение на плана за действие за червената пътека и др. На 20 декември 2023 г. Европейската комисия прие решение за закриване на процедура за нарушение № 2008/4260 във връзка с одобряването на проекти за изграждане на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятър, разположени в границите на ОВМ „Калиакра“. С това приключва ангажиментът за периодично докладване пред Европейската комисия за напредъка по изпълнението на мерките в отговор на постановеното от Съда на ЕС решение по дело С-141/14 за неизпълнение на задължения по Директива 2009/147/ЕО, Директива 92/43/ЕО и Директива 2011/92/ЕС.

НРПД е обявявана и с Целите за устойчиво развитие на ООН, а именно цел 13 „Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици“ и цел 15 „Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и спиране загубата на биологично разнообразие“.

НРПД е одобрена от службите на Европейската комисия с писмо ref. Ares (2022) 609803-26/01/2022. Документът и индикаторната ѝ програма са приети на основание чл. 11, ал. 1, т. 5 от Закона за опазване на околната среда и чл. 115, ал. 1, т. 1 и 4, във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие със Заповед № РД-590/05.07.2022 г. на министъра на околната среда и водите.

3. Приоритети и мерки на НРПД:

В НРПД за Natura 2000 е направено разпределение по екосистемни категории на мерките за опазване и възстановяване, свързани с екологичната мрежа и с екологосъобразната инфраструктура. Предложените мерки следват екосистемната типология по MAES (картографиране и оценка на екосистемите и техните услуги), която е създадена като концептуална основа за общоевропейска оценка на екосистемите. Мерките в НРПД за Natura 2000 са предвидени за изпълнение в периода 2021-2027 г. Те са изведени също на базата на детайлен анализ, базиран на Документа за целите на Natura 2000, докладването по двете природозащитни директиви през 2020 г., анализ на резултатите от изпълнени проекти и инициативи в периода 2014-2020 г., както и експертен анализ на цялата налична информация за състоянието на целевите видове и природни местообитания. Стратегическият документ идентифицира 3 приоритетни потребности от финансиране, а именно:

1. Хоризонтални мерки и административни разходи, свързани с Natura 2000,
2. Свързани с обекти мерки за запазване и възстановяване в рамките на „Natura 2000“ и извън нея,
3. Допълнителни мерки за конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания.

В обхвата на приоритетна потребност 1 „Хоризонтални мерки и административни разходи, свързани с Natura 2000“ са включени следните елементи: определяне на обекти и планиране на управлението, управление на обекти и комуникация със заинтересованите страни, мониторинг и докладване, оставаша пропуски в знанията и потребности от научни изследвания, както и мерки за комуникация и повишаване на осведомеността, образование и достъп на посетители във връзка с Natura 2000. По нея са идентифицирани за изпълнение общо 14 мерки с източници на финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост, Европейски фонд за регионално развитие, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейски социален фонд и държавния бюджет.

В обхвата на приоритетна потребност 2 „Свързани с обекти мерки за запазване и възстановяване в рамките на „Natura 2000“ и извън нея“ са включени следните елементи: морски и крайбрежни води, степни местности и зони с храстовидна растителност, тресавища, калища, мочурища и други влажни зони, пасища, други агроекосистемни системи (включително обработваеми земи), гори и гористи местности, скални местообитания, дюни и зони с рядка растителност, сладководни местообитания (реки и езера) и други. По нея са

идентифицирани за изпълнение общо 53 мерки с източници на финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Европейския фонд за регионално развитие и държавния бюджет.

В обхвата на приоритетна потребност³ „Допълнителни мерки за конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания“ са включени следните елементи: мерки и програми за конкретни видове, които не са посочени другаде, превенция, смекчаване или компенсирание на щети, причинени от защитени видове. По нея са идентифицирани за изпълнение общо 7 мерки с източници на финансиране от Европейския фонд за регионално развитие и държавния бюджет.

4. Обща информация:

НРПД 2021-2027 г. цели да обхване процеса на загуба на биоразнообразие, като даде приоритет на необходимите мерки за опазване на целеви видове и природни местообитания по Директивата за птиците и Директивата за местообитанията на територията на мрежата Natura 2000, да определи екологичния статус на екосистемите и екосистемните услуги и на елементите на зелената инфраструктура за осигуряване на свързаност на мрежата Natura 2000 и създаване на екологични коридори. Това ще допринесе за прилагането на политиката и законодателството на ЕС не само в областта на двете природозащитни директиви, но също така и по отношение на Стратегията за биологичното разнообразие 2030, както и Европейския зелен пакт. Стратегията за биологичното разнообразие се определят амбициозни цели за: i) защита законово на най-малко 30% от сухоземната територия и 30% от морската територия на ЕС и за интегриране на екологичните коридори в рамките на ефективно действаща трансевропейска мрежа за защита на природата; ii) строгата защита на най-малко една трета от защитените зони на ЕС, включително всички девствени и вековни гори в ЕС; iii) ефективно управление на всички защитени зони, като се определят ясни природозащитни цели и мерки и се извършва подходящ мониторинг. В стратегията също така е определен план на ЕС за възстановяване на природата — поредица от конкретни ангажменти и действия за възстановяване на деградиралите екосистеми в целия ЕС до 2030 г. и за устойчивото им управление, като се обръща внимание на ключовите фактори за загубата на биологично разнообразие. Същият е въведен в Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2024 година относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869.

Много от икономическите сектори на България зависят от качеството на околната среда и екосистемите – въздух, почви, води и биологично разнообразие. В този смисъл, подобряването на състоянието на видовете и природните местообитания в България ще допринесе за опазването на природното наследство, здравето, благосъстоянието на хората и националната идентичност.

Постоянното осъзнаване на биологичното разнообразие и неговото значение за живота на хората е важна задача, за изпълнението на която следва да се полагат постоянни усилия. В тази връзка, в НРПД 2021-2027 г. е поставен специален фокус върху повишаване на информираността и насърчаване на положителна ангажираност на населението към Natura 2000 в България. Рамката популяризира важността на широк спектър от екосистеми, природни местообитания и видове, за обществото като цяло и тяхната икономическа стойност ще бъде допълнително разработена, чрез монетарно устойчивостта на стойността на екосистемните услуги. Доказано е, че защитата на биологичното разнообразие осигурява буфер от въздействието на изменението на климата и съществено допринася за намаляване на риска от възникване на пандемии като Covid-19. Подобрено управление на природните екосистеми може да увеличи естествения адаптационен капацитет на биологичното разнообразие, като същевременно допринесе за смекчаване на изменението на климата, устойчиво социално и икономическо развитие с положителен ефект върху благосъстоянието на местното население.

Биоразнообразието, екосистемните услуги и икономическите, социалните и културните ползи, които те предоставят, са жизненоважни за продължаващо икономическо възстановяване от Covid-19 и здравословно и устойчиво бъдеще на България. Националната програма за развитие на България 2030, Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г., Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г. признават ролята на природното наследство за икономическото развитие и просперитет на България. В допълнение към инвестициите във физическа инфраструктура, инвестирането директно в опазването на биологичното разнообразие е от основно значение за поддържане и подобряване на ползите, които получаваме от природата. Като се има предвид, че въздействието от изменението на климата върху икономиката, обществото и водната среда ще бъдат усетени най-тежко по непряк начин, чрез влошаването на екосистемните услуги и биоразнообразието, което ще има значителни социално-икономическите ефекти, предвидените преки и непряки консервационни дейности са изключително належащи. В допълнение, тези дейности ще генерират зелени работни места и ще допринесат за постигане на целите на Плана за възстановяване и устойчивост на България и за постигане на целите на ЕС за климатична неутралност.

В НРПД са идентифицирани две мерки, чийто източник на финансиране е Механизма за възстановяване и устойчивост. В Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ) мерките намират отражение в одобрената за финансиране инвестиция С511 "Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ с краен получател Министерство на околната среда и водите (МОСВ). В НПВУ е предвидена и реформа, касаеща приемане и обнародване на Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие (ЗИД на ЗБР), изпълнена с обнародването на промените в закона в ДВ, бр. 88 от 10 октомври 2023 г.

Инвестиция С511 "Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ цели за защитените зони от Натура 2000 да се определят специфични и подробни цели за опазване, както и консервационни мерки. Предвижда се цялостно завършване на текущия процес, като в рамките на проекта следва да се определят специфични цели и мерки за 250 защитени зони и мерки за 90 защитени зони от мрежата Натура 2000. Едновременно с това се планира извършване на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги, както и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, на монетарна оценка на екосистемните услуги и определяне на стойността на „природния капитал“, която следва да бъде интегрирана в счетоводните системи. Предвидените дейности включват и демонстрационно прилагане на решения, базирани на природата, за възстановяване на екосистеми с принос към климата и осигуряване на свързаност на мрежата „Натура 2000“, както и мерки за осигуряване на подкрепата на обществеността чрез включването ѝ в процеса на взимане на решения за опазването на защитените зони от „Натура 2000“. С изпълнението на инвестицията ще се осигури необходимата база данни и информация за разработване на териториални планове за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000, което ще допринесе за по-ефективното им управление. Също така, с резултатите по проекта ще се осигури допълнителна актуална информация за извършване на оценки на инвестиционни намерения по реда на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. В изпълнение на инвестиция С511 през 2023 г. беше обявена обществена поръчка с предмет: „Определяне на специфични цели и мерки на защитени зони от мрежата НАТУРА 2000, завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги, и на зелената инфраструктура на територията на мрежата НАТУРА 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги, в две обособени позиции“; Обособена позиция № 1 „Определяне на специфични цели и мерки на защитени зони от мрежата Натура 2000“; Обособена позиция № 2 „Завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги“ (<https://app.eor.bg/today/323844>), като към декември 2024 г. не е започнало изпълнение предвид обжалване на поръчката и предвид прилагане на чл. 114 от ЗОП.

През 2024 г. МОСВ продължава процеса по определяне на специфични и подробни природозащитни (СППЗ) цели за 90 бр. защитени зони от мрежата Натура 2000 с осигурено национално финансиране, като към декември 2024 г. общо за 86 бр. защитени зони вече са утвърдени СППЗ. За останалите 4 бр. защитени зони ВГ0001386 „Деленица“, ВГ0000495 „Рида“ и ВГ0002129 „Рида буфер“ предстои утвърждаване.

По отношение на заложената реформа от НРВУ – ЗИД на ЗБР, тя е реализирана с обнародването на ЗИД на ЗБР в Държавен вестник, бр. 88 от 20 октомври 2023 г. Огласяване на промените и допълненията на ЗБР беше извършено в Устройствения правилник на МОСВ, Правилника за устройството и дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите, Правилника за дейността,

организациите на работа и състав на басейновите дирекции и Правилника за устройството и дейността на дирекциите на националните паркове, като в тях се въвеждат функционалните задължения на органите за управление на мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално ниво. Посочените правилници са обнародвани в Държавен вестник.

Съгласно пар. 16 от Преходните и Допълнителни разпоредби от ЗИД на ЗБР се разработи проект на Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони. Към ноември 2024 г. проектът на Наредбата премина вътрешно-ведомствено съгласуване, като в началото на 2025 г. предстои да бъде публикуван за обществено и ведомствено обсъждане.

НРПД има съществен принос за изпълнение на целите, заложи в Стратегията на ЕС „От фермата до трапезата“ за намаляване на използването на пестициди и насърчаване на биологичното земеделие, вкл. прилагане на земеделски практики, допринасящи за адаптации към климатичните промени, като подобряване на почвената екосистема и хранителните вещества в почвите и способността на земеделските и горски екосистеми да поглъщат въглерод.

НРПД пряко допринася за изпълнение на Парижкото споразумение и Стратегията за горите на ЕС за опазване и адаптации на горите към климатичните промени. Ще се запази и подобри състоянието на приоритетни горски хабитати и ще се допринесе за постигане на целта за обособяване на 10% гори във фаза на старост. Ще се постигнат целите на Зелената сделка на ЕС за възстановяване на биологичното разнообразие и намаляване на замърсяването, чрез подобряване на превенцията на горски пожари. Възстановяването на ключови за биоразнообразието и климата екосистеми ще осигури свързаност на мрежата Natura 2000, което ще допринесе за постигане на целите от Стратегията за биоразнообразието на ЕС 2030, с принос към Плана за възстановяване на природата. Усилията са насочени и към възстановяване на увредени екосистеми и към намаляване на риска от природни бедствия и тяхното въздействие.

Раздел 2: Аналитична част

1. Анализ на данните по индикатори:

Таблица: Видове индикатори за отчитане на напредъка за НРПД 2021 – 2027 г.

ДОКЛАД ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НРПД за 2021-2027 г.

Тип индикатори по ниво на отчитане	Име на индикатора	Отговорна структура	Източник на информация	Период на отчитане
Индикатори, които се отчитат на национално ниво	И.В.1: Процент на видовете с подобрен консервационен статус (установени въз основа на отчитане съгласно член 17 от Директивата за опазване на естествените местообитания и дивата флора и отчитане съгласно член 12 от Директивата за птиците)	Национална структура за управление на Натура 2000	На база докладване по чл.12 от Директивата за птиците и по чл.17 от Директивата за местообитанията	В съответствие със сроковете, предвидени за докладване по чл.17 от Директивата за местообитанията и докладването по чл.12 от Директивата за птиците
	И.В.2: Процент на местообитанията с подобрен консервационен статус (въз основа на член 17 от Директивата за опазване на естествените местообитания и дивата флора)	Национална структура за управление на Натура 2000	На база докладване по чл.17 от Директивата за местообитанията	В съответствие със сроковете предвидени за докладване по чл.17 от Директивата за местообитанията
	И.Р.1. Площ на природни местообитанията и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им (в хектари)	Национална структура за управление на Натура 2000	Обобщени справки от отделните програми за финансиране	0 ха *

ДОКЛАД ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НРПД ЗА 2021-2027 г.

Тип индикатори по ниво на отчитане	Име на индикатора	Отговорна структура	Източник информация	на	Период на отчитане
	И.Р.2. Процент от защитените зони с ефективно управление	Национална структура за управление на Натура 2000	Обобщени справки от отделните програми за финансиране	от	Еднократно (декември 2021, декември 2027 г.)
	И.Р.3. Брой картирани екосистеми за цялата територия на мрежата Натура 2000, в т.ч. оценено състоянието им и екосистемните услуги, които те предоставят	Национална структура за управление на Натура 2000	Обобщени справки от отделните програми за финансиране	от	Еднократно (декември 2021, декември 2027 г.)
	И.Р.4. Стойност на договорирани и реално разплатени средства за изпълнение на мерките на НРПД 2021-2027 г. (в евро)	Национална структура за управление на Натура 2000	Обобщени справки от отделните програми за финансиране	от	94 114 341,17 евро договорирани средства за изпълнение на мерките на НРПД 30 800 120,37 евро реално разплатени средства за изпълнение на мерките на НРПД

Индикаторите на НРПД, освен И.Р.4. Стойност на договорирани и реално разплатени средства за изпълнение на мерките на НРПД 2021-2027 г., не могат да бъдат изчислени към декември 2024 г. поради липса на фактическо изпълнение на дейности по проекти с финансиране от програмите и държавния бюджет.

* Съгласно представената информация от ГДЮПОС в колоната „Площ на природните местообитания и видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им (хектари)“ са заложени целевите стойности на индикаторите по проектите, представени от бенефициентите.

2. Анализ на степента на физическо (техническо) изпълнение на приоритетите и мерките на НРПД:

За целите на подобряване на природозащитното състояние на местообитания и видове съгласно чл. 17 от Директива за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птици в 3-те приоритетни потребности са планирани:

- 14 мерки, изпълняващи хоризонтални мерки, касаещи управлението и администрирането на НРПД;
- 53 консервационни мерки за запазване и възстановяване по „Натура 2000“;
- 7 мерки за подкрепа на конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания.

Приоритетна потребност 1: Хоризонтални мерки и административни разходи, свързани с Натура 2000 - включва 14 мерки на обща стойност 104 760 000,00 €

Предприети са действия за изпълнение на седем мерки – 1, 4, 7, 8, 9, 11 и 12.

Мярка 1 и 11 са включени в инвестиции СИП "Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ по НППВ, като към декември 2024 г. не е започнало изпълнение предвид обжалване на поръчката. Не са разходвани финансови средства.

По отношение на мярка 4 е обявена процедура BG16FFRR002-3.004 "Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000". В началото на януари 2025 г. е подадено проектно предложение „Функционално обезпечаване на органите за управление на мрежата Натура 2000“ с бенефициент дирекция НСЗП, МОСВ. Проектът е на етап оценка.

По отношение на мярка 7, Изпълнителната агенция по околна среда е обявила обществена поръчка на стойност 1 800 000 лв. с ДДС. Решението на изпълнителния директор за избор на изпълнител е обжалвано пред Комисията за защита на конкуренцията. Няма сключен договор.

По отношение на мярка 8, частта, свързана с Националната структура за управление на мрежата Натура 2000 в България, касаеща обезпечаване на човешки капацитет се реализира със средства от национални бюджет, а останалата част от мярката е адресирана в Проект BG16RFTA001-1.009-0002 „Управление на Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ (НРПД)“, Процедура BG16RFTA001-1.009 „Оптимизиране на средата за изпълнение на Споразумението за партньорство по отношение на предотвратяването и борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, и чрез стратегическото управление на Националната рамка

за приоритетни действия за Natura 2000“ за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Приоритет „Хоризонтална техническа помощ“ на Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г., сключен между МОСВ и УО на Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г. през м. декември 2024 г. на стойност 330 000 лв. Не са разходвани финансови средства.

По отношение на Мярка 9, през 2024 г. ИАОС е провела обществени поръчки за целите на осъществяване на национално докладване по чл. 17 от Директивата за опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна и чл. 12 от Директивата за дивите птици, с обща стойност, възлизаща на 2 020 801, 60 лв., като са изплатени до края на 2024 г. – 457 267, 19 лв. по сключените договори, както следва:

- Договор с предмет „Теренни проучвания на гнездящи видове птици, изготвяне на доклади съгласно чл. 12 от Директивата за дивите птици“, сключен между ИАОС и ДЗЗД „БДЗП-НПМ-ПТИЦИ“ със стойност 894 459,60 лв. с ДДС. Разплащанията по договора към края на 2024 г. възлизат на 178 891,92 лв.;
- Договор с предмет „Теренни проучвания на видове, обект на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитания, с недостатъчно информация на биогеографско и национално ниво“, сключен между ИАОС и Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН със стойност 170 880 лв. с ДДС. Разплащанията по договора към края на 2024 г. възлизат на 136 704 лв.;
- Договор с предмет „Изработване на къщички за три вида бозайници във връзка с прилагане на методики за мониторинг към НСМСБР“, сключен между ИАОС и „ИТА БЪЛГАРИЯ“ ЕООД със стойност 26 250 лв. с ДДС. Същият е разплатен през 2024 г.;
- Договор с предмет „Изготвяне на докладите за природозащитно състояние за периода 2019 – 2024 г. на видовете и типовете местообитания, предмет на опазване по чл. 17 от Директивата за местообитанията“, сключен между ИАОС и ДЗЗД „ДИКОН-ИБЕИ“ със стойност 904 212 лв. с ДДС. Разплащанията по договора към края на 2024 г. възлизат на 90 421,20 лв.;
- Мониторингови дейности към НСМСБР през 2024 г., осъществявани от РИОСВ и ДНП на стойност 25 000 лв., осигурени от ПУДООС.

В допълнение към дейности на ИАОС за мярка 9 се изпълнява договор между ПУДООС и Българското дружество за защита на птиците за изпълнението на проект „Осъществяване на схема за мониторинг на обикновените видове птици като част от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие“ с разплащания по договора за 2024 г. в размер на 26 904,48 лв.

По отношение на мярка 12, Управляващият орган на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. обяви Процедура BG16FFRR002-4.001 „Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакции“. Процедурата включва дейности, една от които покрива мярка 12 от НРПД. По процедурата за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен договор за Проект № BG16FFRR002-4.001-0001-S02 "Повишаване техническата обезпеченост и капацитета на структурните звена на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и подготовка на населението за реагиране при горски пожари" между ГДПБЗН и УО на ПОС 2021 – 2027 г. на стойност 10 102,668, 98 лв.

По отношение на мярка 14 с писмо вх. № 04-00-3806/04.01.2024 г. Министерство на образованието (МОН) информира МОСВ, че в Програма „Образование“ не са включени мерки от НРПД. В тази връзка мярка 14 е неприпозната за изпълнение от МОН.

Приоритетна потребност 2: 2 Свързани с обекти мерки за запазване и възстановяване в рамките на „Натура 2000“ и извън нея - включва 53 мерки на обща стойност 602 312 240,00 €

Предприети са действия за изпълнение на единадесет мерки, както следва: 27, 28, 46, 47, 48, 49, 54, 55, 56, 61 и 67 от ПОС 2021 – 2027 г. чрез Европейския фонд за регионално развитие:

По отношение на мярка 27 в резултат от проведената Процедура BG16FFRR002-4.001 „Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакции“ се изпълнява Проект BG16FFRR002-4.001-0001-S02 "Повишаване техническата обезпеченост и капацитета на структурните звена на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и подготовка на населението за реагиране при горски пожари" на стойност 169 964 167 лв. Процедурата включва широк спектър от допустими дейности, в т.ч. и такива, които покриват реализацията на мярка 12 и мярка 27. Като към края на 2024 г. са разплатени авансово 59 487 459,16 лв.

По отношение на мерки 28 и 61 е била обявена процедура BG16FFRR002-3.002 „Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000“ на 18.07.2023 г. и процедура BG16FFRR002-3.015 „Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 – 2“ на 19.07.2024 г., приключили без одобрени проектни предложения.

По отношение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 е стартирала Процедура № BG16FFRR002-3.005 "Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000". Процедурата е обявена на 07.10.2024 г. и е с краен срок за кандидатстване 07.01.2025 г.

По отношение на мерки 54, 55 и 56 след проведената Процедура BG16FFRR002-3.001 „Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ през 2024 г. е сключен договор по Проект № BG16FFRR002-3.001-0001-С01 "Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за Натура 2000 на територията на Община Шабла" с договорирани средства в размер на 537 707, 38 лв. Не са налични разплащания за 2024 г. по проекта.

По отношение на мярка 67 след проведената Процедура BG16FFRR002-3.008 "Изпълнение на мярка 67 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000" през 2024 г. е подписан договор по за предоставяне на БФП за изпълнение на проект BG16FFRR002-3.008-0002-С01 "Опазване на пещеролдобиви видове прилепи" на стойност 762 300 лв. Не са налични разплащания за 2024 г. по проекта.

Предприети са действия за изпълнение на 1 мярка: мярка 21 с източник на финансиране ПМДРА 2021 – 2027 г. чрез Европейския фонд за морско дело и рибарство.

Мярката е съотнесена към Процедура BG14MFFR001-1.001 „Контрол и правопримителност“. Към януари 2025 г. се извършва оценка на 1 проектно предложение за обмяна на опит за контрол върху забранени човешки дейности. Не са налични разплащания за 2024 г. по проекта.

Приоритетна потребност 3: Допълнителни мерки за конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания - включва 7 мерки на обща стойност 9 280 000,00 €

Предприети са действия за изпълнение на три мерки, както следва: 69, 70 и 74 с финансиране от ПОС 2021 – 2027 г. чрез Европейския фонд за регионално развитие:

По отношение на мярка 69 след проведената Процедура № BG16FFRR002-3.010 "Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000" е сключен договор за изпълнение на Проект BG16FFRR002-3.010-0001-С01 "Подобряване на природозащитното състояние на Cotus gobio (Главоч) и Misgurnus fossilis (Викон) чрез увеличаване на запасите в подходящи местообитания" на стойност 353 973, 94 лв. Не са налични разплащания за 2024 г. по проекта.

По отношение на мярка 70 е обявена процедура № BG16FFRR002-3.011 "Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000" с краен срок за подаване на проектни предложения до 07.02.2025 г.

По отношение на марка 74, частта от нея, касаеща осигуряването на хранителна база за вида кафява мечка *Ursus arctos* чрез засаждане на овошни дървета и др., е включена в Процедура № BG16FFRR002-3.005 "Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за NATURA 2000", осъществяваща се с финансиране от ПОС 2021 -2027 г.

Предприети са действия за изпълнение на марка 73: Компенсация за щети, причинени от мечка – съгласно чл. 79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча. През 2024 г. с финансиране от държавния бюджет са компенсирани 160 физически и юридически лица за нанесени щети от кафява мечка. За 2024 г. Министерството на околната среда и водите със средства от държавния бюджет е изплатило 268 161,67 лв.

3. Анализ на финансовото изпълнение на НРПД:

При така представената информация от програмите, финансиращи НРПД, са договорирани средства от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г., възлизащи на 94 114 341,17 евро, което представлява 13,1% от общата индикативна стойност на НРПД по мерки. Реално разплатените суми за същия период по данни от финансиращите програми и държавния бюджет са 30 800 120,37 евро, което представлява 4,29% от общата индикативна стойност на НРПД по мерки. От данни, предоставени от финансиращите програми, в реално разплатените средства са включени и авансовите плащания към бенефициентите.

Стойността на договорираните средства за 2023 г. и 2024 г. е в размер на 94 114 341,17 евро, което представлява 13,1% от общата индикативна стойност на НРПД по мерки, тъй като през 2023 г. не са отчетени такива средства. Стойността на реално разплатените средства с натрупване за 2023 г. и 2024 г. възлиза на 31 123 803,32 евро, като процентът на финансово изпълнение е 4,34% от общата индикативна стойност на НРПД по мерки.

4. Анализ на управлението и администрирането на НРПД:

В рамките на процеса по разработване и утвърждаване на специфични и подробни природозащитни цели на защитените зони в МОСВ са постъпили по-нови научни данни. С цел прецизиране прилагането на мерките от НРПД, звеното за управление регулярно дава указания към УО на програмите за уточняване обхвата на мерките по отношение на разпространенията на местообитанията на видове и типове природни местообитания.

ДОКЛАД ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НРПД ЗА 2021-2027 г.

Възнагражденията на служителите от специализираната администрация на Министерството на околната среда и водите, отговорни за управление на НРПД, са обезпечени от държавния бюджет. Като общата численост на служителите, ангажирани с тези функционални задължения, е 7 служители.

5. Анализ на информационното обезпечаване на реализацията на НРПД:

НРПД 2021 – 2027 г. е публикувана на официалната интернет страница на Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Natura 2000: <https://natura2000.egov.bg/EstiBg.Natura.Pubic.Web.App/Home/Documents>.

В бюджета на МОСВ в программен формат за 2024 г., разходите, свързани с управлението на мрежата Natura 2000 се планират и отчитат в *Област на политика по опазването и ползването на компонентите на околната среда 1900.01.00, Бюджетна програма 1900.01.04 „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местобитания, видове и генетичните им ресурси“*. Създадена е аналитична сметка към бюджетната програма, в която се отчитат разходите, свързани с управлението на мрежата Natura 2000.

6. Анализ на необходимостта от изменения и допълнения на НРПД:

НРПД 2021 – 2027 г. е одобрена през 2022 г. Към края на 2024 г., на база получената информация от програмите за степента на изпълнение на индикаторите за резултат, става ясно, че не се налага допълване и изменение на НРПД, тъй като не са налични обосновани предложения за нейното допълване и стартиралите мерки са в най-ранен етап на изпълнение.

7. Изводи, отчетени слабости и грешки, предприети мерки за отстраняване на констатираните слабости и грешки:

В процеса на изпълнение на програмите на ЕС за периода 2021 – 2027 г., финансиращи мерките в НРПД, екипът за управление и изпълнение на НРПД продължава дейностите си като: изготвя становища за насоки/препоръки за планиране на процедури в изпълнение на мерките, към УО на програмите за финансиране, консултира финансиращите програми, взема участие в заседанията на Комитетите за наблюдение на програмите.

По отношение на включването на мерки от НРПД за изпълнение чрез Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР), неприпознати мерки остават:

- Мярка 34 „Превръщане на обработваемы земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на застрашени видове птици“;
- Мярка 42 „Поддържане и подобряване на местообитанията на защитени видове птици в оризищата“;
- Мярка 43 „Поддържане на мозаечния ландшафт в земеделските земи със смесено земеползване“
- Мярка 57: Подобряване природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания чрез изграждане и поддържане на съоръжения за пречистване на отпадни води“

За изпълнение от Европейски социален фонд неприпознатата остава мярка 14 „Разработване и изпълнение на програми за екологично образование, с фокус върху Натура 2000, за ученици и студенти“.

С писмо с изх. № 04-00-3505/04.12.2024 г. на Министерството на околната среда и водите до Министерството на земеделието и храните, отговорно за изпълнението на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. (СПРЗСР), е изисквана информация за предоставяне на данни за индикаторите и финансовите параметри на мерките от НРПД с източник на финансиране Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за морско дело и рибарство чрез ПМДРА 2021 – 2027 г. за периода от 1.1.2024 г. до 31.12.2024 г. С писмо с вх. № 04-00-3505-1/02.01.2025 г. на Министерство на земеделието и храните е предоставена информация за целите на изготвяне на годишния отчет за напредъка на изпълнението на мерките от НРПД само за ПМДРА.

За втора поредна година УО на СПРЗСР не предоставя данни за изпълнението на интервенциите от програмата. Това обстоятелство възпрепятства ефективното и ефективно управление на НРПД и извършването на обстойния анализ на степента на изпълнение на мерките от НРПД. СПРЗСР е отговорен за реализацията на общо 18 мерки от НРПД, подкрепящи дейности по: подобряване, възстановяване, поддържането на природозащитното състояние на местообитания, видове и техните местообитания, предмет на опазване съгласно Директивата за местообитанията и Директивата за дивите птици, повишаване и изграждане на капацитета за устойчиво управление на земеделски земи на територията на защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, възможности за компенсация за наложени режими/ограничения на дейности в обхвата на защитени зони от Натура 2000, попадащи в земеделски терени и др. Чрез реализацията на тези мерки в края на програмния период се очаква да бъдат подкрепени над 46 вида защитени видове птици и над 53 типа местообитания,

които са определени с различен консервационен статут на защита съобразно европейското и българското законодателство. СПРЗСР е и с най-голям протозен дял на финансовата подкрепа за целия програмнен период. С реализацията и на мерките, подкрепени от ЕФГЗ и ЕЗФРЗСР, се цели превенция над загубата на биологично разнообразие, представяваща основен приоритет в осъществяване на политики срещу развитието на негативни тенденции по отношение на опазване на природозащитното състояние на защитени местообитания и биологични видове, поддържане на тези с благоприятно природозащитно състояние по линия на ангажиментите на страната ни като член на ЕС, в контекста на Стратегиата на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г.

8. Заключение:

През отчетния период са обявени процедури по ПОС, ПМДРА, интервенции СПРЗСР (информацията е публично достъпна на страницата на СПРЗСР) и са сключени договори за изпълнение на мерките по трите приоритетни потребности от финансиране. Съгласно предоставената информация за индикатор И.Р.1 „Площ на природни местообитания и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им“ е „0“ ха, тъй като договорите за БФП на ПОС са сключени в края на отчетния период, а по отношение на интервенциите от СПРЗСР не е предоставена информация от МЗХ.

През 2024 г. програмите обявиха процедури за набиране на проектни предложения, някои от тях бяха преобявени повторно, поради липса на подадени проектни предложения в периода, посочен за кандидатстване. Текущо се провеждат оценки на постъпили проектни предложения по процедури, обявени през отчетния период, като за част от обявените процедури крайният срок за кандидатстване е през 2025 г.

Раздел 3: Планиране

1. Индикативен годишен план за изпълнение на НРПД:

За 2025 г. в ИГРП на ПОС 2021 – 2027 г. в Приоритет 3 „Биологично разнообразие“, Специфична цел: RSO 2.7. „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“ се планират следните процедури:

- „Изпълнение на мерки 23, 24, 31 и 64 от Националната рамка за приоритетни действия за Natura 2000“ с цел подобряване на природозащитното състояние на типове природни местообитания чрез премахване на изоставени антропогенни структури в територии държавна/общинска собственост и възстановяване на нарушени/увредени територии (държавни или общински) и подобряване на природозащитното състояние на типове природни местообитания чрез премахване на изоставени и/или използвани инфраструктурни обекти, предизвикващи фрагментация;

- „Изпълнение на мярка 71 от Националната рамка за приоритетни действия за Natura 2000“ с цел подобряване на природозащитното състояние на видове птици, предмет на опазване по Директива 2009/14/ЕО за опазване на дивите птици;

- „Изпълнение на мерки 62, 63 и 72 от Националната рамка за приоритетни действия за Natura 2000“ с цел подобряване на природозащитното състояние на видове риби чрез възстановяване на надлъжната свързаност на реките;

- „Изпълнение на мерки 26, 29, 33, 35 и 60 от Националната рамка за приоритетни действия за Natura 2000“ с цел подобряване на природозащитното състояние на деградирани храстови местообитания, на местообитания във влажни зони, на видове висши растения и на сладководни типове местообитания.

Към януари 2025 г. по ПОС 2021 – 2027 е отворена Процедура VS16FFRR002-3.011 „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Natura 2000“ с краен срок за кандидатстване 07.02.2025 г.

За 2025 г. в ИГРП за Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021 – 2027 г. по Приоритет 1 „Насърчаване на устойчивото рибарство и на възстановяването и опазването на водните биологични ресурси, Специфична цел 1.6 „Допринасяне за защитата и възстановяването на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми“ се планират следните процедури:

- „Специфично оборудване на риболовни кораби, дейности и иновации, целищи опазването на околната среда и на биоразнообразието“, което се съотнася към Мярка 18 „Подобряване на природозащитното състояние на морски типове природните местообитания чрез почистване на морето от морски отпадъци и изгубени рибарски уреди и принадлежности“ от НРПД 2021 – 2027 г.;

- „Защита на екологичното състояние на морската среда“, покриваща следните мерки от НРПД: мярка 17 „Подобряване на природозащитното състояние на морски типове природните местообитания чрез контрол върху обилното на инвазивни видове“, мярка 20 „Развитие и внедряване на ново знание, което намалява въздействието от риболова върху морските типове природни местообитания и популациите на типичните видове“, мярка 22 „Повишаване на капацитета на отговорните държавни институции за осъществяване на наблюдение и ефективен контрол върху антропогенни дейности, които представляват заплаха за морските китоподобни“.

По Специфична цел 2.1 „Насърчаване на устойчивите дейности, свързани с аквакултурите, по-специално чрез укрепване на конкурентоспособността на производството на аквакултури, като същевременно се гарантира, че дейностите са екологично устойчиви в дългосрочен план“, се планира следната процедура:

- „Аквакултури, предоставящи екологични услуги - сектор непродуктивни инвестиции в стопанствата, свързани с прилагане на преки консервационни действия за ограничаване на конфликта между риболовните видове и аквакултурата; - сектор Компенсации за стопанства, попадащи в Natura 2000“, както съответства на Мярка 58 „Осигуряване на спокойствие и условия за хранене в оптимални местообитания на защитени видове риболовните животни и птици, в чиито местообитания е разположено стопанството за производство на аквакултури“ и Мярка 66 „Подобряване на състоянието на типове природни местообитания чрез преминаване към биологични аквакултури“ от НРПД.

Отворена е Процедура чрез директно предоставяне BG14MFPFR001-1.001 „Контрол и правоприлагане“, Специфична цел 1.4 „Насърчаване на ефективен контрол и правоприлагане в областта на рибарството, включително борба с ННН риболова, както и на надеждни данни за вземането на решения, основани на знанието“, Приоритет 1 „Насърчаване на устойчивото рибарство, възстановяването и опазването на водните биологични ресурси“ по Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., обявявана с реализацията на Мярка 21 „Повишаване на административния капацитет за контрол върху забранени човешки дейности в крайбрежните и морските защитените зони“ от НРПД 2021 – 2027 г.

На 15 януари 2025 г. е стартирала Процедура BG14MFPFR001-1.007 „Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целици опазването на околната среда и на биоразнообразието“, Специфична цел 1.6 „Допринасяне за защитата и възстановяването на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми“ по Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., обявявана с мярка 18 от НРПД 2021 – 2027 г., с три срока за кандидатстване, както следва: първи краен срок за подаване на проектни предложения: 17:00 часа на 16.03.2025 г.; втори краен срок за подаване на проектни предложения: 17:00 часа на 15.04.2025 г.; трети краен срок за подаване на проектни предложения: 17:00 часа на 15.05.2025 г.

2. Индикативен финансов план за изпълнение на НРПД:

Не се предвижда разработването на нов индикативен финансов план съгласно чл. 8, т. 5 от Директивата за местообитанията.

3. Предложения за актуализация на НРПД:

Преразглеждането и актуализацията на НРПД се извършва съгласно чл. 10 от Закона за биологичното разнообразие.

В тази връзка през декември 2024 г. дирекция „Национална служба за защита на природата“ към Министерство на околната среда и водите стартира изпълнението на проект „Управление на Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“, като бенефициент по Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г. Основните цели на проекта са подобряване на стратегическото управление на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 и повишаване на капацитета на експертите от отдел „Натура 2000. В резултат от изпълнението на проекта ще се разработи междинна оценка на ефективността на мерките от НРПД и ще се повиши капацитетът на служителите на отдел „Натура 2000“. На база изготвената междинна оценка на документа ще се установи дали е необходимо да се допълни и/или актуализира НРПД.

4. Приложения:

Писма с информация за изпълнението на мерките и индикаторите в НРПД за Натура 2000 2021-2027 г. от УО на финансиращите програми и дирекция „Финансово управление“, МОСВ:

1. *Приложение 1:* Писмо с вх. № 04-00-3504-1 от 19.12.2024 г. от Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
2. *Приложение 2:* Писмо с вх. № 95-00-6101-1 от 30.12.2024 г. от Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“, МОСВ;
3. *Приложение 3:* Електронно писмо от дирекция „Финансово управление“ от 30.12.2024 г., МОСВ;
4. *Приложение 4:* Писмо с вх. № 04-00-3505-1 от 02.01.2025 г. от Министерство на земеделието и храните за ПМДРА 2021-2027 г.
5. *Приложение 5:* Писмо с вх. № 48-00-790-1 от 02.01.2025 г. от Предприемие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПВДООС);
6. *Приложение 6:* Писмо с вх. № 12-00-1332-1 от 03.01.2025 г. от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС).